

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์งานเดคูพาจ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี
A Development of a Training Curriculum on the Topic of “crafting-
decoupange” for Mathayomsuksa 4-6 Student of Pibulwithayalai
school, Lopburi Province

พิศวรรณ ณ ลำปาง¹, ทิพวัลย์ คำคง², เพชรสุดา เพชรใส²
Phit wan Na Lampang¹, Tippawan Khumkhong², Pedsuda Pedsai²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์งาน เดคูพาจ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี มีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การทดลองใช้หลักสูตร 4) การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย ลพบุรี จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบสอบถาม 2) แบบสัมภาษณ์ 3) แบบทดสอบวัดความรู้ 4) แบบประเมินทักษะปฏิบัติ และ 5) แบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย สถิติทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์งาน เดคูพาจ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี ที่พัฒนาขึ้น มีองค์ประกอบหลักสูตร คือ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอนและการประเมินผล ผลการประเมินหลักสูตรของผู้เชี่ยวชาญพบว่า สอดคล้องและเหมาะสม 2) ความรู้ความเข้าใจเรื่องการประดิษฐ์งานเดคูพาจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 หลังจากการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมตามหลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม, การประดิษฐ์งานเดคูพาจ

¹ นักศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ABSTRACT

This research aimed develop the training curriculum on curriculum entitles' Crafting-decoupage for student mathayomsuksa -6 of Pibulwithayalai school, Lopburi. The development of the training curriculum consisted of 4 stages as follows: 1) the investigation of the basic data, 2) the development of the training curriculum, 3) the curriculum implementation, and 4) the evaluation and improvement of the curriculum. The sample group consisted student Mathayomsuksa 4-6 of 20 fourth the 2018 academic year of Pibulwithayalai School Lopburi. The instruments used were 1) a questionnaire. 2) an interview schedule. 3) a knowledge test, 4) a practical skill development 5) a satisfaction assessment. The data was analyzed to calculate percentage, mean, t-test, and content analysis.

The findings were as follows: 1) The training curriculum a development of a training curriculum entitles' crafting-decoupage for student mathayomsuksa 4-6of Pibulwithayalai school Lopburi. Consisted of these components: contents, learning objectives, learning activities, teaching material, and evaluation. The curriculum evaluation by the experts revealed that all the curriculum components were related and appropriate. 2) The knowledge curriculum entitles' crafting-decoupage for student mathayomsuksa 4-6 behaviors after the training higher than that before the training at the .05 level.

Keywords: Training Curriculum Development, Crafting-decoupage.

บทนำ

การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของคนไทยทุกคนที่รัฐต้องจัดให้เพื่อพัฒนาคนไทย ทุกช่วงวัยให้มีความเจริญงอกงามทุกด้านเพื่อเป็นต้นทุนทางปัญญาที่สำคัญในการพัฒนาทักษะคุณลักษณะและสมรรถนะในการประกอบสัมมาชีพและการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคม ได้อย่างเป็นสุขอันจะนำไปสู่เสถียรภาพและความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติที่ต้องพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาประเทศในเวทีโลกท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) และ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2559) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ในยุทธศาสตร์การเสริมสร้าง และพัฒนาศักยภาพมนุษย์ การสร้างรายได้และการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนด้วยโดยพิจารณาคุณภาพคนพบว่ายังมีปัญหาในแต่ละช่วงวัยและส่งผลกระทบต่อเนื่องถึงกันตลอดช่วงชีวิต ตั้งแต่พัฒนาการไม่สมวัยในเด็กปฐมวัย ผลลัพธ์ทางการศึกษาของเด็กวัยเรียนค่อนข้างต่ำ การพัฒนาความรู้และทักษะของแรงงานไม่ตรงกับตลาดงาน ขณะที่ผู้สูงอายุมีปัญหาสุขภาพและมีแนวโน้มอยู่คนเดียวสูงขึ้น ครอบครัวมีรูปแบบที่หลากหลายและเปราะบางสูงส่งผลกระทบต่อการปัมเพาะให้เด็กเติบโตอย่างมีคุณภาพ ประกอบกับการเลื่อนไหลของวัฒนธรรมต่างชาติที่เข้ามาในประเทศไทยผ่านสังคมยุคดิจิทัล ในขณะที่คนไทยจำนวนมากไม่น้อยยังไม่สามารถคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม ส่งผลต่อวิกฤตค่านิยม ทศนคติ และพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต การพัฒนาในระยะต่อไปจึงต้องให้ความสำคัญกับการวางรากฐานการพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 บัญญัติไว้ใน หมวด 1 บททั่วไป ความมุ่งหมายและหลักการ มาตรา 7 กำหนดว่า กระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเองมีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง และมาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหาซึ่งต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างมีสัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

ดังนั้น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงได้กำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นกลุ่มสาระที่จะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง นำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต การอาชีพและเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ในการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์และแข่งขันในสังคมไทยและสากล เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียง และมีความสุข มุ่งพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการทำงาน เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพและ

ศึกษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีสาระสำคัญคือ การดำรงชีวิตและครอบครัว การออกแบบและเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการอาชีพ ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงาน อาชีพและเทคโนโลยี มุ่งเน้น การพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีความสามารถเกี่ยวกับงานอาชีพและเทคโนโลยี มีทักษะการทำงาน ทักษะการจัดการ สามารถนำเทคโนโลยีสากลมาใช้ในการทำงานอย่างถูกต้องเหมาะสมคุ้มค่า สร้างสรรค์พัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ ๆ อันจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่สามารถช่วยเหลือตนเองและพึ่งตนเองได้ตามพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ร่วมมือและแข่งขันในระดับสากลภายใต้บริบทของสังคมไทยได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

งานประดิษฐ์เป็นวิชาแขนงหนึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี งานประดิษฐ์เป็นผลงานที่เกิดจากการประดิษฐ์ตามกระบวนการสร้าง ทำ ผลิต ประกอบเป็นชิ้นงาน อย่างมีจุดมุ่งหมายเพื่อประโยชน์ใช้สอยด้านต่าง ๆ เช่น เพื่อการประดับตกแต่งทำเป็นของเล่น ของใช้ และอื่น ๆ ซึ่งแต่เดิมการสร้างสิ่งต่าง ๆ ขึ้นเพื่อประโยชน์ใช้สอยในการดำรงชีวิตประจำวัน ต่อมาเริ่มพัฒนามากขึ้น มีการไปมาหาสู่กัน จึงเริ่มคิดค้นยานพาหนะเพื่อใช้ในการเดินทาง ซึ่งล้วนเป็นสิ่งประดิษฐ์ที่เกิดจากการสร้างสรรค์ทั้งสิ้น งานประดิษฐ์ที่สร้างขึ้น ต้องอาศัยความรู้ที่หลากหลายทั้งด้านวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ จึงจะเกิดผลงานประดิษฐ์ที่สวยงามสามารถใช้ประโยชน์ได้ตามความต้องการ (จรรยา บุรพุกุศลศรี และคณะ, 2557, หน้า 2-3)

ซึ่งปัจจุบันโลกของเราพัฒนาไปอย่างรวดเร็วและใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง โดยไม่คำนึงถึงว่าทรัพยากรจะหมดหรือสูญหายไป การประดิษฐ์สิ่งของเหลือใช้จากวัสดุเหลือใช้นำมาทำเป็นสิ่งของที่น่าสนใจมากยิ่งขึ้น เช่น ของประดับตกแต่ง และของใช้ต่าง ๆ เพื่อเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อการรักษาสิ่งแวดล้อม การทำงานเดคูพาจ (decoupage) เป็นวิธีการประดับตกแต่งด้วยกระดาษ ทำให้เกิดงานศิลปะด้วยวิธีการตัดแปะ และติดลงบนวัสดุจำพวกงานจักสาน งานไม้ พลาสติก แก้ว เป็นต้น โดยเป็นการตัดแปลงวัสดุต่าง ๆ และวัสดุเหลือใช้ให้สวยงาม สร้างคุณค่าให้กับวัสดุชิ้นๆ ยังสามารถเป็นอาชีพเสริมที่สามารถสร้างรายได้ และสามารถนำความรู้สอนให้กับคนอื่นได้อีกด้วย อีกทั้งยังเป็นการฝึกให้มีความคิดสร้างสรรค์ ฝึกสมาธิ และทำให้อุดหนุนผลงานนี้ไปต่อยอดให้ดียิ่งกว่าเดิม

การนำงานเดคูพาจสู่นักเรียนให้เกิดผลที่ได้นั้น ต้องใช้ระยะเวลาในการปฏิบัติที่ยาวต่อเนื่องกันพอสมควร ดังนั้นวิธีการที่เหมาะสมคือการศึกษาฝึกอบรมให้กับนักเรียน ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของ สุมารินทร์ ธนะสัมพันธ์ (2553) เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมชนนางประดิษฐ์ ซึ่งผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมพบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีทักษะการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของกัลยา ใจเย็น (2553) เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากวัสดุในท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ซึ่งผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรม การปฏิบัติงานและทักษะการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับดี

ดังนั้นผู้วิจัย จึงได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์งานเดคูพาจ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี โดยมีเป้าหมายให้ผู้เข้ารับการอบรม นำความรู้ที่ได้มาจากการปฏิบัติจริง นำไปก่อให้เกิดประโยชน์ในการ ประกอบอาชีพ อันส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

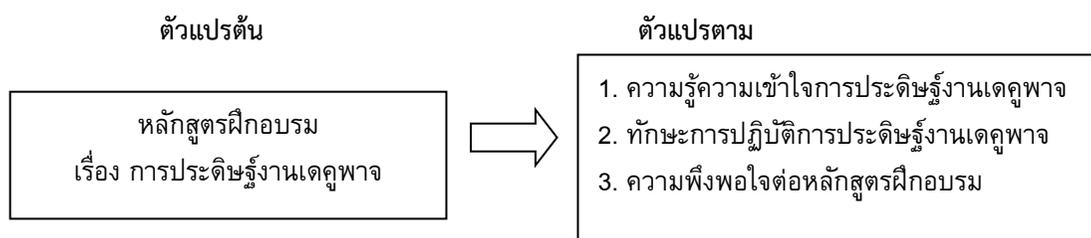
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์งานเดคูพาจ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี

2. เพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์งานเดคูพาจ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์งานเดคูพาจ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี ในครั้งนี้เป็นการพัฒนาหลักสูตรขึ้นมาใหม่ เพื่อต้องการให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ได้ทำงานร่วมกัน และยังสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพของตนเองและครอบครัวต่อไป ซึ่งในการพัฒนาหลักสูตรในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรของสงัด อุทรานันท์ (2532, หน้า 38-43) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรมีความครอบคลุมถึงการร่างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ และการปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นด้วย โดยนำมาประยุกต์กับแนวคิดของไทเลอร์ เพื่อเป็นพื้นฐานในการกำหนดขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรไว้ดังนี้ คือ 1) การวิเคราะห์ ข้อมูลพื้นฐาน 2) การกำหนดจุดมุ่งหมาย 3) การคัดเลือกและจัดเนื้อหาสาระ 4) การกำหนดมาตรการวัดและการประเมินผล 5) การนำหลักสูตรไปใช้ 6) การประเมินผลการใช้หลักสูตร 7) การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร และปราโมทย์ จันท์เรือง (2552, หน้า 311-312) กล่าวถึงหลักสูตรต้องมีความละเอียดรอบคอบและทันสมัยอยู่เสมอ เพราะหลักสูตรย่อมมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยและแนวคิด ทฤษฎีของนักวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรข้างต้น ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎีมาสังเคราะห์เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง การประดิษฐ์งานเดคูพาจ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี 4 ขั้นตอนคือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การทดลองใช้หลักสูตร 4) การประเมินและปรับปรุงหลักสูตรสรุปเป็นกรอบการวิจัยได้ดังภาพ 1 ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 2,966 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 20 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling)
3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ หลักสูตรการฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์งานเดคูพาจ
 - 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 3.2.1 ความรู้ความเข้าใจการประดิษฐ์งานเดคูพาจ
 - 3.2.2 ทักษะการปฏิบัติการประดิษฐ์งานเดคูพาจ

3.2.3 ความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม

4. เนื้อหาในการอบรม เนื้อหาสาระการฝึกอบรมเรื่องการประดิษฐ์งานเดคูพาจ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 แบ่งออกเป็น 4 หัวข้อคือ 1) ประวัติความเป็นมาของงานเดคูพาจ 2) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการประดิษฐ์งานเดคูพาจ 3) วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการประดิษฐ์งานเดคูพาจ 4) วิธีการประดิษฐ์งานเดคูพาจ

5. ระยะเวลาในการศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ใช้เวลาชุมนุมงานประดิษฐ์ เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 1 ชั่วโมง รวม 6 ชั่วโมง

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

6.1 หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์งานเดคูพาจ

6.2 แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ

6.3 แบบประเมินทักษะการปฏิบัติงานเดคูพาจ

6.4 แบบประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยในครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยแบบกลุ่มทดลองและกลุ่มเดียว เรื่อง การประดิษฐ์งานเดคูพาจ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามขั้นตอนดังนี้

7.1 ขออนุญาตผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อทำการทดลองใช้หลักสูตร

7.2 จัดเตรียมสถานที่ฝึกอบรม วัสดุอุปกรณ์การประดิษฐ์งานเดคูพาจ สิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการฝึกอบรม และเอกสารประกอบการฝึกอบรม

7.3 ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการอบรมโดยใช้หลักสูตรฝึกอบรม การประดิษฐ์งานเดคูพาจให้นักเรียนทราบ

7.4 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน (pre - test) แล้วบันทึกคะแนนไว้

7.5 ดำเนินการอบรมโดยใช้หลักสูตรฝึกอบรมการประดิษฐ์งานเดคูพาจ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี ตามแผนการจัดการฝึกอบรม ที่กำหนดไว้ เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 1 ชั่วโมง รวม 6 ชั่วโมง

7.6 หลังจากดำเนินการสอนครบตามแผนการจัดการฝึกอบรมเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนประดิษฐ์งานเดคูพาจชิ้นใหม่ จำนวน 1 ชิ้นงาน โดยผู้วิจัยเป็นผู้กำหนดประเภทชิ้นงาน เพื่อประเมินทักษะการประดิษฐ์งานเดคูพาจ โดยใช้แบบประเมินทักษะการปฏิบัติงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

7.7 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (post-test) แล้วบันทึกคะแนนไว้

7.8 ให้นักเรียนทำแบบประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม การประดิษฐ์งานเดคูพาจ

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

8.1 ข้อมูลจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยนำคะแนนของนักเรียนมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ t - test dependent

8.2 ข้อมูลจากแบบประเมินทักษะการปฏิบัติงานเดคูพาจ ใช้เกณฑ์การให้คะแนนตามสภาพจริง (scoring rubrics) แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X})

8.3 ข้อมูลจากแบบประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม โดยนำความคิดเห็นของนักเรียนมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

9. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

9.1 ค่าเฉลี่ย (mean : \bar{X})

9.2 ค่าร้อยละ (percentage)

9.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : S.D.)

9.4 หาค่าดัชนีความสอดคล้องความสอดคล้อง (IOC : index of Item-Objective)

9.5 หาค่าระดับความยากง่าย (difficulty)

9.6 การหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบทดสอบ KR-20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน

9.7 การทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ระหว่างก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม

โดยใช้ t – test dependent

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์งานเดคูพาจ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี มีองค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรมคือ หลักการและเหตุผล จุดประสงค์ โครงสร้างเนื้อหา ระยะเวลาการฝึกอบรม กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อประกอบการฝึกอบรม การวัดและประเมินผล และแผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม จำนวน 4 แผน ได้แก่ 1) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเดคูพาจ 2) การเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการประดิษฐ์งานเดคูพาจ 3) ทักษะและเทคนิคที่ใช้ในการประดิษฐ์งานเดคูพาจ 4) การประดิษฐ์งานเดคูพาจ ส่วนการประเมินหลักสูตร พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และมีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำไปใช้ฝึกอบรม

2. ผลการใช้หลักสูตร เรื่องการประดิษฐ์งานเดคูพาจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี พบว่า มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานประดิษฐ์งานเดคูพาจ หลังฝึกอบรมตามหลักสูตรการประดิษฐ์งานเดคูพาจ สูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีทักษะการประดิษฐ์งานเดคูพาจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี และมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมการประดิษฐ์งานเดคูพาจ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม การประดิษฐ์งานเดคูพาจ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี พบว่า การพัฒนาหลักสูตรประกอบด้วย หลักการและเหตุผล จุดประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหา ระยะเวลาการฝึกอบรม กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อประกอบการฝึกอบรม การวัดและประเมินผล แผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม ซึ่งหลักสูตรฝึกอบรมมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.80-1.00 และมีความสอดคล้องเหมาะสม ตรงตามความต้องการความเหมาะสมกับผู้เรียน สอดคล้องกับ ชูจิตต์ เหล่าเจริญสุข (2548, หน้า 56) หลักสูตรที่ดีควรมีลักษณะ 1) หลักสูตรควรมีความคล่องตัว 2) หลักสูตรควรเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ 3) หลักสูตรควรได้รับการจัดทำ หรือพัฒนาจากคณะบุคคลหลายฝ่าย เช่น ครู ผู้ปกครอง นักวิชา นักพัฒนาหลักสูตร หรือผู้บริหาร ได้มีส่วนร่วมและรับรู้ในการจัดทำหลักสูตร 4) หลักสูตรจะต้องจัดให้ตรงตามความมุ่งหมายของการศึกษาแห่งชาติ 5) หลักสูตรควรมีกิจกรรม กระบวนการและเนื้อหาสาระของเรื่องที่สอน เพียงพอที่จะช่วยให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น 6) หลักสูตรควรบอกแนวทางด้านสื่อการสอน การใช้สื่อ การวัดและประเมินผลไว้อย่างชัดเจน 7) หลักสูตรควรมีลักษณะที่สนองความต้องการ ความสนใจทั้งของนักเรียนและสังคม 8) หลักสูตรควรส่งเสริมความเจริญงอกงามในตัวผู้เรียนทุกด้าน 9) หลักสูตรควรชี้แนะแนวทางกระบวนการการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และเจตคติได้ด้วยตนเองจากสื่อต่าง ๆ 10) หลักสูตรควรจัดทำมาจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านต่าง ๆ อย่างรอบคอบ เช่น ข้อมูลทางด้านปรัชญาการศึกษา จิตวิทยา สังคม การเมือง ฯลฯ 11) หลักสูตรที่ยืดหยุ่นเป็นสำคัญ

12) เนื้อหาและประสบการณ์ต้องสอดคล้องกับสภาพการดำรงชีวิตของผู้เรียน และสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

2. ผลของการประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประดิษฐ์งาน เคนคูฟาจ สูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนมีการเรียนรู้ เทคนิควิธี การปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจและใฝ่รู้ งานที่ออกมาก็จะสมบูรณ์ทำให้บรรลุเป้าหมาย เน้นกิจกรรมกลุ่ม ที่มีการทำงานร่วมกัน การนำเสนอผลงาน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ สมคิด บางโม (2545, หน้า 14) วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมว่าเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการทำงานเฉพาะอย่าง อาจจำแนกวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรมได้ 4 ประการคือ 1) เพื่อเพิ่มพูนความรู้ 2) เพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจ 3) เพื่อเพิ่มพูนทักษะ และ 4) เพื่อเปลี่ยนแปลงเจตคติ

3. นักเรียนมีทักษะการประดิษฐ์งานเคนคูฟาจ อยู่ในระดับดี ที่เป็นเช่นนี้เพราะการจัดกิจกรรมการ ฝึกอบรมมีรูปแบบการสาธิตโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ และเรียนรู้จากเอกสาร ประกอบการฝึกอบรม วีดีทัศน์ และ นักเรียนฝึกปฏิบัติจริง จนเกิดทักษะความชำนาญ สอดคล้องกับแนวคิด ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 88-89) นำเสนอวิธีการสอนเพื่อให้เกิดทักษะปฏิบัติไว้ดังนี้ 1) วิเคราะห์ทักษะปฏิบัติ โดยแยกแยะรายละเอียดของ ทักษะนั้นออกมา 2) ตรวจสอบความสามารถเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับทักษะของผู้เรียนว่ามีมาน้อยเพียงใด 3) จัดการฝึกหน่วยย่อยต่าง ๆ และฝึกหนักในหน่วยที่ขาดไป อาจฝึกสิ่งที่เขาพอมีอยู่แล้วให้ชำนาญ 4) ขึ้นอธิบาย และสาธิตทักษะโดยให้ผู้เรียนแสดงทักษะทั้งหมด ด้วยการแสดงให้เห็นตัวอย่าง และ 5) ขึ้นจัดภาวะเพื่อการเรียน

4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์งานเคนคูฟาจ สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะนักเรียนส่วนใหญ่เห็นการจัดกิจกรรม การฝึกอบรมตาม หลักสูตรตรงตามความต้องการของนักเรียนที่เน้นการปฏิบัติ เน้นการทำงานร่วมกับผู้อื่น การเรียนรู้จากวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญโดยตรง ส่งผลให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจเชิงบวกต่อหลักสูตรฝึกอบรม สอดคล้องกับ บัณฑิต สีอ่อน (2555, หน้า 65-73) ได้ทำการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมงานประดิษฐ์บายศรีจากวัสดุธรรมชาติ ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการศึกษาที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม งานประดิษฐ์บายศรีจากวัสดุธรรมชาติ โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. เอกสารประกอบการฝึกอบรมต้องปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับแผนจัดกิจกรรมกระชับเนื้อหาให้ ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2. นอกจากใช้การสาธิตโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญงานเคนคูฟาจแล้ว ครูผู้สอนจะต้องคอยตรวจสอบและ ชี้แนะนักเรียนจนกว่าจะทำได้ถูกต้อง

3. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมฝึกอบรม ควรพิจารณาปรับเวลาเป็น 2-3 วัน เพื่อให้ นักเรียนมีความสุข ที่เรียนรู้ ไม่เกิดความเครียดหรือความกดดัน และมีเวลาในการนำเสนอผลงานมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและครุภัณฑ์.
- กัลยา ใจเย็น. (2553). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากวัสดุ ในท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- จรรยา บุรพุกศลศรี ภวนา ชลาภิรมย์ และ ธนวิทย์ ลายิ้ม. (2557). **หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานงานประดิษฐ์ 4-6**. นนทบุรี: สำนักพิมพ์เอมพันธ์.
- ชูจิตต์ เหล่าเจริญสุข. (2548). **การพัฒนาหลักสูตร**. สืบค้น มกราคม 2561, จาก <http://yalor.yru.ac.th/chujitt/1importantofcourse.htm>.
- บัณฑิต สีอ่อน. (2555). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง งานประดิษฐ์บายศรีจากวัสดุธรรมชาติ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ปราโมทย์ จันทร์เรือง. (2552). **การพัฒนาหลักสูตร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **จิตวิทยา (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. กรุงเทพฯ: เจริญกิจ.
- สัจด์ อุทรานันท์. (2532). **พื้นฐานและหลักการพัฒนหลักสูตร (พิมพ์ครั้งที่ 3)**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมคิด บางโม. (2545). **การประกอบธุรกิจ (พิมพ์ครั้งที่ 3)**. กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.
- สุนารินทร์ ธนะสัมพันธ์. (2553). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชุมมุนงานประดิษฐ์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2559). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)**. สืบค้น มีนาคม 15, 2561, จาก www.nesdb.go.th/main.php?filename=index.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

